

บทคัดย่อ

การศึกษาเปรียบเทียบผลการคัดเลือดตนเองกับผลการตรวจโรคในเลือดผู้บริจาค

โรงพยาบาลมหาสารนครเชียงใหม่ พ.ศ. 2536-2538

ยุทธนา หมั่นดี นวลชื่น คำทอน และ เพ็ญนภา คลังสินศิริกุล

ได้เปรียบเทียบผลการคัดเลือดตนเองกับผลการตรวจโรคในเลือดผู้บริจาค 5 ชนิด คือ VDRL, HbsAg, Anti-HCV และ HIV-Ag จำนวน 26,105 ราย ทั้งหมดเป็นผู้บริจาคเลือดให้กับโรงพยาบาลมหาสารนครเชียงใหม่ ระหว่าง 1 มกราคม 2536 ถึง 30 มิถุนายน 2538 เป็นเวลา 2 ปี 6 เดือน แบ่งกลุ่มผู้บริจาคตามคำตอบในแบบสอบถามประวัติสุขภาพผู้บริจาคเลือด เช่น กลุ่มอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา หมู่เลือด เพศ สถานภาพสมรส การเคยหรือไม่เคยบริจาคเลือด ความตั้งใจในการบริจาคเลือด และผลการคัดเลือดตนเอง โดยผลการคัดเลือดตนเองแบ่งเป็นกลุ่มปลอดภัย กับไม่ปลอดภัย วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการตรวจโรคแยกตามกลุ่มต่าง ๆ โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS+ จากฐานข้อมูล Database พบว่าคุณสมบัติส่วนตัวของผู้บริจาคเลือดกระจายตัวดีในแต่ละกลุ่ม ร้อยละของผลบวกของการตรวจโรคทั้ง 5 ชนิด คือ VDRL, HbsAg, Anti HCV, Anti-HIV และ HIV-Ag แยกตามผลการคัดเลือดตนเองเป็นกลุ่ม ปลอดภัย กับกลุ่มไม่ปลอดภัย เป็นดังนี้ 1.8, 8.9, 2.6, 3.9 และ 0.2 กับ 2.7, 10.5, 3.0, 5.1 และ 0.3 ตามลำดับ โดย VDRL, HbsAg และ Anti-HIV ในกลุ่มไม่ปลอดภัยสูงกว่ากลุ่มปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญ แต่ Anti-HCV และ HIV-Ag สูงกว่าแต่ไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าผลการคัดเลือดตนเองก่อนมีความน่าเชื่อถือและสามารถใช้ประเมินความปลอดภัยของเลือดได้อย่างน้อย 3 ใน 5 ชนิดของการตรวจในเลือด ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการคัดเลือดตนเองก่อนการบริจาคเลือดต่อไป โดยใช้ร่วมกับมาตรการตรวจกรองเลือดทั้งก่อนและหลังการบริจาคเลือดเพื่อความปลอดภัยสูงสุดของเลือดบริจาคต่อไป